

قانون جدید بانک مرکزی در

خدمت «مهار تورم»

بررسی متن قانون جدید بانک مرکزی نشان می‌دهد که همه اهداف در جهت کمک به کنترل تورم و استقلال بانک مرکزی قرار دارند. قانون بانک مرکزی که آخرین ویرایش آن به‌زودی ابلاغ و اجرا خواهد شد، فصلی نو پیش روی نظام بانکی کشور و اقتصاد ایران خواهد گشود. امتیازات برجسته این قانون از نگاه کارشناسان، در افزایش استقلال و اقتدار سیاستگذار پولی، فراهم نمودن زمینه کنترل تورم و اصلاح نارتاز‌ی‌ها در شبکه بانکی است. ساختار جدید بانک مرکزی با ارتقای ارکان قبلی، توانسته است نگاه بخشی را به نگاه حکمرانی تبدیل کند و از این مسیر، اصلاح اقتصاد کشور را در دسترس قرار دهد.

در این بین برخی ابهامات درباره نتایج اجرای قانون جدید مطرح می‌شود که اتفاقاً بر خلاف ماهیت قانون جدید است و چه بسا ناشی از بررسی غیرواقعیتی متن قانون باشد. طبق قانون جدید، ۵ هدف شامل مهار (کنترل) تورم، ثبات و سلامت شبکه بانکی و سایر «اشخاص تحت نظارت»، حمایت از رشد اقتصادی و اشتغال، کمک به حفظ و ارتقای ارزش پول ملی و کمک به تحقق عدالت اجتماعی برای بانک مرکزی تعریف شده است. یکی از موضوعاتی که باعث سردرگمی برخی تحلیلگران می‌شود، تنوع اهداف و وظایف بانک مرکزی در قانون جدید و تصور تناخل آن‌ها با مهم‌ترین وظیفه بانک مرکزی یعنی مهار تورم است، اما غافل از اینکه چهار مورد دیگر برای هدف نخست یعنی کنترل تورم نیستند و اساساً همه این اهداف در یک مجموعه منسجم هم‌افزایی می‌کنند.

برای پاسخ به ابهامات فوق باید به این پرسش‌ها اندیشید که آیا ثبات و سلامت شبکه بانکی که مهم‌ترین نمودهای امروز آن، رفع ناترازی بانک‌ها یا مثلاً حل مشکل کفایت سرمایه آن‌هاست، با مهار تورم در تناقض است؟ یا اینکه حمایت از رشد اقتصادی و اشتغال که به تقویت سمت عرضه می‌انجامد، در مواردی که تورم ریشه در ضعف عرضه دارد، به کاهش سطح عمومی قیمت‌ها کمک نمی‌کند؟ مگر در بررسی‌های علمی صورت گرفته، تورم و نابرابری رابطه مستقیم ندارند و آیا کنترل تورم و عدالت اجتماعی دو روی یک سکه نیستند؟ تحلیل‌هایی که فقط به دنبال استخراج تناقض از دل اهداف بانک مرکزی در ماده سوم این قانون هستند، احتمالاً به ساده چهارم یعنی وظایف آن توجه کافی نکرده‌اند. وظایف تعریف شده برای بانک مرکزی نشان می‌دهد اتفاقاً دستیابی هم‌زمان به اهداف پنج‌گانه در چارچوب سیاست‌گذاری پولی دور از دسترس نیست. مثلاً دو نمونه از وظایف بانک مرکزی به «توسعه روش‌های تأمین مالی بانکی زنجیره تولید» و «یجاد و تقویت زمینه‌ها، ابزارها و نهادهای لازم برای تأمین مالی بانکی خُرد فراگیر» اختصاص یافته که در صورت توجه می‌تواند به کنترل تورم هم‌زمان با رشد اقتصادی بینجامد.

یا اینکه بانک مرکزی موظف است «ایجاد زمینه لازم برای توسعه مؤسسات قرض‌الحسنه» و «تهیه‌مد مقدمات موردنیاز برای دسترسی عادلانه عموم خانوارها و بنگاه‌ها و مناطق مختلف کشور به تسهیلات و خدمات بانکی» را دنبال کند؛ این برنامه‌ها که مقوم عدالت اقتصادی و اجتماعی هستند، می‌توانند کاملاً هم‌جهت با سایر اهداف بانک مرکزی باشند. درباره شبیه تناقض اهداف قانونی بانک مرکزی و این ادعا که در دنیا تنها وظیفه بانک‌های مرکزی کنترل تورم است، خوب است به تجربه دبیروزن ارز در امور بانک‌های مرکزی توجه شود.

یکی از اخباری که روزانه و هفتگی از سوی تحلیلگران اقتصادی دنبال می‌شود، رویکرد فدرال رزرو در قبال تورم با استفاده از ابزار نرخ بهره است؛ اما نگاهی به جزئیات این تصمیم‌گیری‌ها نشان می‌دهد که قدرت فدرال رزرو یا هر بانک مرکزی دیگری، با دقت داده‌های اقتصاد کلان همچون تولید، خرده‌فروشی و عمده‌فروشی، بازار کار و بسیاری از متغیرهای اقتصادی دیگر را رصد و بر اساس آن تصمیم‌گیری می‌کنند. مثلاً اگر آمار ماهانه اشتغال با تولید بنگاه‌ها به گونه‌ای تغییر

کند که نشان‌دهنده بازگشت رونق به اقتصاد باشد، سیاست تغییر نرخ بهره با وسواس تمام و با توجه به آن تعیین می‌شود تا هم‌زمان با کنترل تورم، اقتصاد هم به مرور از رکود خارج شود و بالعکس. بر این اساس، سیاست پولی کاملاً هماهنگ با رشد و اشتغال است و هیچ بانک مرکزی به دنبال نگاه تکمعدی نیست، با این حال به نظر می‌رسد عده‌ای در ایران با خوانشی واژگونه از اهداف بانک مرکزی در قانون جدید، به دنبال قربانی کردن برخی از متغیرها و بخش‌های اقتصادی به پای بخش‌ها و متغیرهای دیگر هستند. تحلیلگرانی که با عینک تناقض به اهداف بانک مرکزی نگاه می‌کنند، در ساختار جدید بانک مرکزی هم ناهماهنگی می‌بینند و به این ترتیب یکی از نقاط قوت آن را به عنوان نقطه ضعف مطرح می‌کنند. در ساختار جدید دو عضو دولت یعنی وزیر اقتصاد و رئیس سازمان برنامه و بودجه و دو نفر از نمایندگان مجلس در هیئت عالی بانک مرکزی حضور دارند. منتقدان می‌گویند که این افراد سیاسی بوده و نسبت به حالتی که همه اعضای هیئت عالی از کارشناسان باشند، استقلال بانک مرکزی را حتی نسبت به قانون قبلی تضعیف کرده‌اند و از سوی دیگر، کارشناسان عضو هیئت عالی در موضع ضعف قرار دارند.

افزایش ۵۰ درصدی عملکرد تولید گندم دیم با اجرای طرح جهش تولید

حدود ۴۵ میلیون هکتار سطح زیر کشت گندم دیم در کشور است که با در نظر گرفتن عملکرد یک تن در هکتار یعنی سالانه حدود ۴۵ میلیون تن گندم دیم در کشور تولید می‌شود. حال وزارت جهاد کشاورزی با همکاری ستاد اجرای فرمان امام به دنبال جهش تولید در دیمزارهای کشور است که پشتیبانی فنی این طرح را موسسه تحقیقات کشاورزی دیم کشور انجام می‌دهد.

در این طرح پیش بینی شده است که عملکرد تولید گندم دیم از یک تن در هکتار به یک و نیم تن در هکتار افزایش یابد که این به معنی افزایش ۵۰ درصدی عملکرد تولید گندم در دیمزار ها است و تولید این محصول از ۴۵ میلیون امکان ارتقا تا ۹ میلیون تن را نیز دارد که در این صورت با در نظر گرفتن تولید گندم آبی نه تنها به خودکفایی می رسیم بلکه با مازاد تولید نیز مواجه خواهیم شد.

ر کورد ۱۰ ساله ذخیره سازی گاز شکسته شد / افزایش ۷۰ درصدی ناوگان حفاری در میدان های مشترک

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران، از شکستن رکورد ۱۰ساله ذخیره سازی گاز در ۸ ماهه ابتدایی اسمال خبر داد و گفت: حدود ۳ میلیارد مترمکعب گاز ذخیره شده در مخازن گازی، زمستان اسمال وارد مدار خواهد شد.

درامدزایی کشور و رشد اقتصادی بوده است. وی ادامه داد: بر اساس آمار بانک مرکزی و همچنین مرکز آمار ایران، رشد اقتصادی گروه نفت و گاز در سه ماهه اول امسال ۱۹ و نیم درصد است که نسبت به دوره‌های گذشته بالاترین رشد را نشان می‌دهد. معاون وزیر نفت با تأکید بر اینکه از ابتدای دولت سیزدهم حدود ۱٫۳ میلیون بشکه به تولید نفت کشور اضافه شده است، یادآور شد: این حجم از افزایش تولید، مبین رشد ۶۰ درصدی تولید نفت در این دولت است. مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران افزود: بخشی از این افزایش تولید، از میدان های مشترک صورت گرفته است و در مجموع اقدامات خوبی در خصوص توسعه این میدان ها انجام شده است که از جمله آن ها می توان به تولیدی کردن ۶۰ حلقه چاه جدید در میدان آزادگان جنوبی و افزایش ۷۰ درصدی ناوگان حفاری در میدان های مشترک اشاره کرد.وی تأکید کرد که اولویت توسعه ای

انعقاد قراردادهای توسعه ای این شرکت بود که با توجه به بحث سرمایه بر و زمان بر بودن طرح های توسعه ای و درآمدزایی بالای آن ها، از اهمیت بیشتری برخوردار است.

معاون وزیر نفت، با بیان اینکه رییس جمهوری تأکید ویژه ای نیز بر لزوم انجام فعالیت ها در چارچوب صیانت از محیط زیست داشته است، گفت: جمع آوری گازهای مشعل پالایشگاه های گازی و پتروشیمی ها به همراه گازهای همراه نفت، از جمله موارد مورد تأکید رییس جمهوری بوده است و ایشان با وجود قرارداتی از تلاش های صورت گرفته در این خصوص اذعان داشته اند که لازم است تا این موارد در اولویت فعالیت های وزارت نفت قرار گیرد.

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران به بازدید رییس جمهوری از مرکز مانیوتورینگ شرکت ملی نفت ایران اشاره کرد و گفت: هدف از این بازدید، تشریح اقدامات صورت گرفته در خصوص نظارت لحظه ای بر کلیه فعالیت های زنجیره بالادستی صنعت نفت بوده است که به منظور احراز شفافیت از عملکرد بخش های مختلف شرکت ملی نفت ایران انجام می شود.

وی اضافه کرد: این نظارت برخط، شامل کلیه فعالیت های مربوط به اکتشاف، توسعه، تولید، انتقال، توزیع و صادرات نفت و گاز است. خسته مهر تأکید کرد: در این جلسه، تمامی زحمات کارکنان خدم شرکت ملی نفت ایران در کلیه شرکت های فرعی و مدیریت های ستادی، به استحضار رییس جمهوری رسید و وعده دادیم تا رسیدن به افق مطلوب، از هیچ کوششی دریغ نکرده و به فعالیت جهادی در صنعت نفت ادامه خواهیم داد.

وی افزود: در این دیدار، رییس جمهوری نیز از فعالیت های صورت گرفته توسط کارکنان شرکت ملی نفت ایران در بخش های مختلف دریایی و خشکی، قرارداتی کردند و اینجانب نیز به نیابت از ایشان، مراتب درود و سپاس ویژه از زحمات کارکنان شرکت ملی نفت ایران را ابلاغ می کنم.

۱۱۰ هزار خانه لوکس در تهران شناسایی شد / استفاده از اطلاعات کارت به کارت برای وصول مالیات جدید

سال شمسی برای اشخاص حقوقی تا ۶۵ درصد نصاب معاملات متوسط (برای سال ۱۴۰۲ معادل ۹ میلیارد و ۲۲۵ میلیون ریال) و برای اشخاص حقیقی تا ۳۵ درصد نصاب مذکور (برای سال ۱۴۰۲ معادل ۵ میلیارد و ۷۵ میلیون ریال) نیاز به ارائه گواهی مالیاتی به بانک نخواهد داشت. وی حذف شرط داشتن پرونده مالیاتی برای صدور مجوز، تشکیل میز واکنش سریع برای تولیدکنندگان و فعالان بزرگ اقتصادی و اعمال نرخ صفر مالیاتی برای مؤسسات خیریه، احزاب، انجمن‌ها و تشکلهای غیردولتی و کمک به توسعه همگانی در کشور را از دیگر اقدامات سازمان امور مالیاتی در تکریم مودیان مالیاتی دانست. این مقام مسئول در بخش دیگری از سخنان خود در خصوص اقدامات ذیل تسهیل تکلیف مودیان مالیاتی نیز از اتصال نظام مالیاتی به نظام اعتبارسنجی خبر داد و گفت: در سال جاری اختیار بخشودگی ۱۰۰ درصدی جرائم قابل بخشش و تقسیط بلندمدت (۲۴ ماهه) بدهی مودیان کوچک را به مدیران کل امور مالیاتی سراسر کشور تفویض شد. سبحانین با اشاره به پیگیری تصویب لایحه تسهیل تکلیف مودیان گفت: تأخیر در اجرای قانون سامانه مودیان مالیاتی و پایانه های فروشگاهی، جرایمی را متوجه مودیان می کرد که دولت برای رفع این مشکل در لایحه تسهیل تکلیف مودیان، درخواست اصلاح مواعید را به مجلس ارائه کرد. وی افزود: همچنین در پایان می توان این نوید را داد که در آینده نزدیک شاهد مخابره شدن اخبار مثبتی از سازمان امور مالیاتی شامل سیستمی شدن مالیات نقل و انتقال سهام غیربورسی، سیستمی شدن مالیات بر ارث، امکان اخذ مفاصاحساب و گواهی به صورت آنی بدون نیاز به مراجعه، پلمپ الکترونیکی دفاتر، ارائه خدمات مالیاتی اِلیکتِشن پرکاربرد، راه اندازی چت بات، استرداد سیستمی هزینه درمانی، شناسایی دی نفع واقعی کارت بازرگانی اجاره ای، ابلاغ اوراق مالیاتی از طریق سامانه و سامانه تشخیص املاک و خودرو

۹۹۰ هزار میلیارد تومان، حجم قاچاق کالا در کشور / در مبارزه با قاچاق تنها به شعار بسنده شد

انتقاداتی را متوجه ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز مطرح و اعلام کرد: متأسفانه ستاد حتی در ارائه آمار اعلامی قاچاق نیز اهمتامی ندارد و هرساله با مطرح کردن عواملی نظیر عدم همکاری دستگاههای دیگر، گزارش دقیقی از میزان قاچاق کالا و ارز ارائه نمی‌دهد.

وی اضافه کرد: حتی در آمارهای اعلامی نیز شاهد تفاوت ارقام اعلام‌شده هستیم به‌عنوان نمونه ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، حجم میزان قاچاق پوشاک را ۱٫۱ میلیارد دلار اعلام کرده است؛ در صورتی که این آمار از سوی وزارت صمت حدود ۱٫۲ میلیارد دلار و از سوی اتحادیه پوشاک در محدوده ۳٫۵ الی ۵٫۵ میلیارد دلار برآورد شده است.

رشد داشته باشد.مراد شهرودی، کارشناس مبارزه با مفاسد اقتصادی در گفت‌وگو با نسیم ضامن انتقاد به رویه دستگاه‌های متولی مبارزه با قاچاق کالا و ارز اعلام داشت: مسئولین تا پیش از تصدی پست، اظهارات متعددی نسبت به حجم وسیع قاچاق کالا و ضرورت مبارزه با آن مطرح می‌کنند؛ اما امروز شاهد این هستیم که از شعار تا عمل فاصله زیاد است.

وی ادامه داد: به‌منظور مبارزه با قاچاق کالا و ارز افزود: به سخرانی و برگزاری همایش نیست و تنها با اجرای دقیق و بدون کم‌وکاست قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز می‌توان اتفاقات مثبتی را رقم زد. مبارزه جدی با قاچاق کالا و ارز به رشد تولید و اشتغال و کنترل نرخ ارز منجر می‌شود. به‌عقیده شهرودی، اگر قوای سه‌گانه در مبارزه با قاچاق کالا و ارز جدیت داشته باشند، شاهد رونق تولید، رشد اشتغال، کنترل نرخ ارز و در نهایت افزایش درآمدهای دولت خواهیم بود. وی افزود: با وجود تأکید رهبر معظم انقلاب اسلامی (مدّ ظله) پیرامون مبارزه جدی در خصوص مبارزه با قاچاق کالا و از آما در دولت تنها شاهد تغییر مدیران بوده‌ایم و خروجی مشخصی مشاهده نمی‌شود.این کارشناس مبارزه با مفاسد اقتصادی در ادامه اظهار داشت: مطابق

روزنامه صبح ایران / سال دهم - شماره ۱۳۰۶

۷ آذر ماه ۱۴۰۲ / با ما همراه شوید

www.serajonline.com - @serajname

اقتصادی

نرخ بیکاری ۷ در صدی

در ۱۹ استان

معاون توسعه کارآفرینی و اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی از نرخ بیکاری حدود ۷درصدی در ۱۹ استان و تکررقمی شدن این نرخ در ۲۵ استان با افزایش اختیارات پرداخت تسهیلات به استانداران خبر داد.

محمود کریمی بیرانوند،معاون اشتغال وزارت کار با انتشار پستی در شبکه اجتماعی نوشت: «برای اولین بار در دولت سیزدهم بیش از ۱۰۰ همت تسهیلات اشتغالزایی به صورت مستقیم در اختیار استانداران قرار گرفته که در جهت تمرکز زدایی و توجه ویژه به استعدادهای منطقه ای صورت پذیرفته است.

یکی از دلایل تک رقمی بودن نرخ بیکاری ۲۵ استان افزایش اختیارات استانداران محترم در عرصه اشتغالزایی بوده است.»

پیش از این نیز کریمی بیرانوند در پستی دیگریان کرده بود «تُرخ بیکاری در ۱۹ استان در کتال بی‌سابقه ادرصد قرار گرفته و در ۲۵استان نرخ بیکاری تکررقمی شده است. تنها در آستان نرخ بیکاری دورقمی وجود دارد که بالاترین آن ۲۵٫۵درصد است درحالی‌که تابستان سال ۱۴۰۱ بالاترین نرخ ۲۲درصد بوده است. بیشترین کاهش هم مربوط به استان هرمزگان است.»

مرکز آمار ایران چندی پیش گزارشی مربوط به نرخ بیکاری را منتشر کرد. بر این اساس، نرخ بیکاری تابستان امسال به ۷٫۹ درصد رسید و نسبت به سال گذشته به میزان یک درصد کاهش داشت که این مسئله تداوم و استمرار کاهشی بودن نرخ بیکاری طی فصول مختلف در دولت سیزدهم را نشان می‌دهد.

مجلس پای ارز ۲۸۵۰۰

تومانی ماند

رئیس امور هماهنگی و تلفیق بودجه با اشاره به اینکه برای نخستین بار در لایحه بودجه ۱۴۰۳ حقوق ورودی گمرک نسبت به سال قبل کاهش داده شد، گفت: درسال ۱۴۰۳ نرخ تأمین کالاهای اساسی ۲۸۵۰۰ تومان می‌ماند.

حسن چترانی، رئیس امور هماهنگی و تلفیق بودجه با اشاره به علت کسری بودجه در سال‌های گذشته گفت: ناترازی اصلی که معمولاً در بودجه سالانه کشور وجود داشت، غیرواقعی‌بدن منابع بود. قدم اول برای اصلاح این امر این بود که شما از سمت منابع به سمت هزینه‌ها بروید که در بودجه سال آتی این اتفاق افتاده است. به‌عنوان مثال، رشد درآمدهای مالیاتی که حدود ۵۰ درصد است، یکی از محل‌های نزاع این بود که برخی می‌گفتند که در این اعداد بیش‌برآوردی صورت‌گرفته است اما به نظر ما این اعداد قابل‌تحقق هستند.

وی ادامه داد: عصدۀافزایشی که در درآمدهای مالیاتی صورت گرفته است از بسط پایه‌های مالیاتی، همچنین شناسایی فرارهای مالیاتی، شناسایی مودیان جدید و تمرکز بر اجرای کامل سامانه پایانه‌های فروشگاهی است. چترانی گفت: اگر اعدادی که در مالیات آمده، غیرواقعی بود باید در سال ۱۴۰۲ شاهد شکاف عملکردی نسبت به آن چیزی که مصوب شده است باشیم که این‌طور نبوده و تقریباً تمامی آن چه که در بودجه سالانه در نظر گرفته شده بود در حوزه مالیات‌ها محقق شده است.

بنابراین، با توجه به هدف‌گذاری رشد اقتصادی و تورم و همچنین الگویی که در مالیات‌ستانی در دستور کار است، عددی که برای مالیات در بودجه سال آتی برآورد شده بسیار محتاطانه است و نگرانی از این بابت وجود ندارد.

بودجه ۱۴۰۳ اولین بودجه‌ای که درآمد نفتی و حقوق ورودی در آن کاهش شد

رئیس امور هماهنگی و تلفیق بودجه در تشریح تفاوت بودجه سال آتی با بودجه سنوات گذشته گفت: یکی از مواردی که نشان می‌هد بودجه سال آتی جقدر واقع‌بینانه‌تر نسبت به سال‌های گذشته تنظیم شده است، این است که برای اولین‌بار درآمدهای نفتی و همچنین حقوق ورودی گمرکی کاهش یافته است.

چترانی افزود: یکی دیگر از نکاتی که بودجه سال آتی را کالاهای اساسی را بر مبنای نرخ این امارت خالص اوراق منفی است) در بودجه سال بودجه ۱۴۰۳ اولین بودجه‌ای که درآمد نفتی و حقوق ورودی در آن کاهش شد

چترانی در پاسخ به سوال خبرنگار تسنیم، مبنی بر تناقض نرخ تأمین ارز کالاهای اساسی در برنامه هفتم توسعه و قانون بودجه ۱۴۰۳ با توجه به اینکه در ابتدا در لایحه برنامه بر تسعیر تمامی ارزهای حاصل از صادرات بر مبنای نرخ ۳۷۵۰۰ تومان تأکید شده بود،گفت:

در متن نهایی قانون توسعه مقتم، بندی که تأمین ارز کالاهای اساسی را بر مبنای نرخ مرکز مبادله طلا و ارز تعیین میکرد، حذف شده است.

وی افزود، نکته ای که وجود دارد این است که مجلس به تغییر نرخ ارز کالاهای اساسی رای نداده و نرخ ۲۸۵۰۰ مورد نظر دولت و مجلس است و قرار نیست این نرخ عوض شود.